

Kontrollplan 2021

Livsmedelskontroll

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
2020/799	2020-11-16	Miljö och hälsoskyddsnämnden	Livsmedelskontrollen

Kontrollplanens syfte

Kontrollplanen ska fungera som underlag till de kontroller som under året ska genomföras. Behovet ska tas hänsyn till och eventuella störningar ska tas upp och åtgärder ska planeras.

Innehållsförteckning

Organisation och samordning	3
Mål	3
Nationella mål	3
Lokala mål	3
Opartiskhet	3
Befogenheter	4
Finansiering och personal	4
Kontrollpersonal	4
Utrustning, utrymmen och provtagning	4
Utrymmen och utrustning	4
Provtagning	5
Registrering, godkännande, anläggningsförteckning	5
Rutiner och enhetlighet	5
Riskbaserad kontroll	6
Kontrollrapporter	6
Åtgärder vid bristande efterlevnad	7
Uppföljning	7
Krisberedskap	7
Öppenhet	7

Organisation och samordning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för kontrollen av livsmedel i Danderyds kommun. Det praktiska arbetet utförs på delegation av inspektörer på miljöavdelningen med miljöchef som stöd. Nämnden sammanträder ungefär en gång per månad och de beslut som inte får fattas på delegation tas på nämndmötena.

Samordning

För att kunna diskutera med andra kommuner, arbeta med samsyn och kunna utbyta kunskap och information är Danderyds kommun med i olika nätverk. Dessa träffas några gånger per år och diskuterar olika aktuella ämnen. De nätverk Danderyds kommun i dagsläget är med i är:

- Samverkan inom livsmedelskontrollen (SILK)
- Samordnad provtagning av tappkranar (SPAT) – Norrvattens medlemskommuner
- Stockholm Nordost (SNO)
- Länsträffar i Stockholm

Genom att vara med i olika arbetsrum på livsmedelsverkets sida Livstecknet så arbetar vi även mot samsyn med andra kommuner i landet.

Mål

Nationella mål

Livsmedelskontrollen ska jobba mot de nationella målen som livsmedelsverket har tagit fram i sin nationella kontrollplan (NKP). I NKP benämns målen som *operativa mål* och delas upp i olika kategorier (säkert dricksvatten, kemiska risker, mikrobiologiska risker och information i livsmedelskedjan). De operativa målen 2020-2022 som är aktuella i Danderyds kommun är:

Mål	Innehåll	Antal	År
<u>Mål 4</u> Rätt fisk	<i>Kontroll av matmäklare för att verifiera korrekt information för fisk samt kontrollera uppgifter om ursprung.</i>	1 kollad	2020
<u>Mål 5</u> Spårbarhet kött	<i>Kontroll i butik för att säkerställa spårbarhet för färskt och fryst kött samt kontrollera uppgifter om svenskt ursprung.</i>	3	2020
<u>Mål 6</u> Spårbarhet ägg	<i>Kontroll i butik, bageri och restaurang för att säkerställa spårbarhet för ägg samt</i>	1 11 (butiker)	2020 2021

	<i>kontrollera uppgifter om svenskt ursprung.</i>	35 (restauranger)	2022
<u>Mål 8</u> Information om allergener	<i>Kontroll i restauranger och caféer för att verifiera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser</i>	47 (restaurang, café) 20 (resterande restaurang och café)	2020 2021 2022
<u>Mål 9</u> Uppgifter om ingredienser	<i>Kontroll av butik och importörer för att verifiera att ingrediensförteckningen stämmer med det verkliga innehållet.</i>	6	2020 2021 2022
<u>Mål 18</u> Handel med fet fisk från östersjön och de stora sjöarna	<i>Kontroll av matmäklare för att säkerställa att fisk från östersjön inte säljs till länder som inte omfattas av dioxinundantaget.</i>	Ej aktuell	2020
<u>Mål 19</u> Kosttillskott - fiskolja och vitamin D	<i>Kontroll av importörer för att verifiera att verkliga halter av vitamin D stämmer samt att tillåten förening används.</i>	2 (huvudkontor)	2022

Lokala mål

I Danderyds kommun finns även övergripande lokala mål. Dessa arbetas kontinuerligt med genom att bemöta livsmedelsföretagarna och ge dem stöd i utvecklingen av sitt arbete. Vi strävar efter att ha korta handläggningstider och att vara tillgängliga. Målet mäts genom NKI-undersökning.

De konkreta mål som finns är

- att anläggningar som medför störst risk ska få kontroll varje år (riskklass 1 - 4, de med minst 5 kontrolltimmar)
- att uppföljning sker inom tidsramar och
- att arbeta för att självfinansieringsgraden ska vara 100 %.

Målen följs upp i budget.

Opartiskhet

För att säkerställa opartiskhet har Danderyds kommun 2020 beslutat om policy för att undvika mutor och korrupcion samt regler för representation.

Dessa innebär bland annat att myndighetsutövare aldrig ska ge eller ta emot gåvor och förmåner från och till utomstående. Vid anställning och årligen kontrolleras om anställdas bisysslor är godkända i förhållande till myndighetsuppdraget.

Eventuella överträdelser eller misstänkt opartiskhet ska i första hand anmälas till närmaste chef. Om det beroende på situationen inte är möjligt kan frågan tas vidare till kommunjuristen.

Befogenheter

Alla beslut som fattas ska kontrolleras mot delegationsordningen. Det är viktigt att inspektörerna har delegation att fatta beslut på plats när det gäller förhindrande av utsläpp av livsmedel på marknaden som kan medföra risk för människor och djurs hälsa.

Den nuvarande delegationsordningen fattades 2015 men är för tillfället under revidering.

Resurser

Finansiering

Kontrollen ska vara helt avgiftsfinansierad vilket den inte varit 2019 då självfinansieringen var ca 85 procent. För 2021 har målet lagts på så nära 100 procent som det är möjligt. De årliga kontrollavgifterna beräknas genom den riskklassningsmodul som livsmedelsverket har tagit fram. Verksamheterna lämnar in nödvändiga uppgifter vid registrering och dessa kontrolleras vid det första besöket. De uppgifter som modulen bygger på är storlek (antal portioner, anställda eller volymproduktion), vilken typ av risk verksamheten har i sin hantering, om känsliga konsumenter serveras samt med tillägg om verksamheten ansvarar för information till konsumenterna. Detta ger hur mycket tillsynstid som verksamheten ska ha varje år, varefter tiden multipliceras med den timavgift som kommunen har och därmed får man kontrollavgiften. Timavgiften speglar vad tillsynen kostar per timme (lön, lokaler, med mera). Nämnden har delegation från kommunfullmäktige att årligen indexuppräknat timavgifterna för livsmedelstaxan.

Kontrollpersonal (behovsutredning och resursbehov)

Behovet av personal beräknas genom en behovsutredning. Antalet timmar för varje anläggning tillsammans med tid för annan offentlig verksamhet och extra offentlig kontroll räknas ihop och divideras med de antal timmar som lagts ned på kontrollområdet. Detta redovisas i behovsutredningen.

Varje år fyller personalen i en kompetensros som identifierar de områden hos varje person som kan behöva utvecklas. Utbildningar görs kontinuerligt under året och stäms av med miljöchefen. Dessa förs sedan in i dokument.

Utrustning, utrymmen och provtagning

Utrymmen och utrustning

De utrymmen som livsmedelskontrollen har till sitt förfogande är skåp för kläder, eget kylskåp för förvaring av livsmedelsprover samt skåp med utrustning.

För att möjliggöra akut provtagning vid ett utbrott eller liknande ska alltid lämplig provtagningsutrustning finnas och hållas aktuella. Att ha neutrala kökskläder möjliggör ett mer avslappnat samtal med verksamhetsutövarna och ger en mer effektiv kontroll.

Provtagning

Provtagning sker i enlighet med det projekt som SILK tagit fram samt vid behov i utredningar av utbrott, misstänkt matförgiftning och klagomål. Danderyds kommun har avtal med SYNlab.

Under 2021 kommer vi välja bort provtagning, då de projekt SILK lagt fram inte är särskilt aktuella i Danderyd samt att vi väljer att fokusera på de operativa målen. Trängselkontrollen tar tid. Prover kommer att tas vid utredningar och om behov finns. Eventuellt deltar vi i godisprojektet som förlängs.

Registrering, godkännande, anläggningsförteckning

Anmälan av nya anläggningar görs via E-tjänst på www.danderyd.se. Anläggningarna registreras sedan i ärendehanteringssystemet Ecos 2 av handläggare och förs även in i kontrollplanens excel-dokument. Även avregistreringar hanteras på samma vis.

”Food-trucks” kan stå i kommunen utan att ha registrering om de är registrerade i en annan kommun. Dessa kan vid behov kontrolleras, men debiteras enbart om det ger upphov till extra offentlig kontroll.

Sanktionsavgift

Från 1 januari 2019 gäller skärpt lagstiftning gällande oregistrerade livsmedelsanläggningar. En rutin för hantering av sådana ärenden har tagits fram under våren och information har lagts ut på hemsidan.

Vid påträffande av en oregistrerad verksamhet ska först en utredning göras om verksamheten startade innan 1 januari 2019. Om verksamheten påbörjades innan årsskiftet är det den gamla lagstiftningen som gäller och en åtalsanmälan ska göras istället för en sanktionsavgift.

Rutiner och enhetlighet

För att säkerställa att inspektörerna arbetar lika och att kontrollerna bedöms på samma sätt så finns det en rutinhandbok som togs fram i mars 2019. Den revideras varje år. På miljö- och stadsbyggnadskontoret ska det tas fram gemensamma processkartor att arbeta utifrån där rutinerna sedan

specificerar hur det ser ut i detalj för livsmedelskontroll. Dessa processer är under bearbetning tillsammans med miljöskydd och hälsoskydd.

Vi följer med varandra regelbundet, vi gör besök på andra kommuner, vi har samverkansträffar. SILK har projekt för kommunrevision, man följer med och granskar varandra. En ständig dialog sker om bedömningar.

Riskbaserad kontroll

För tillfället finns det 254 anläggningar i Danderyds kommun. Av dessa ska 146 ha kontroll under 2021. Det innebär att det kommer genomföras cirka 173 kontroller. Kontrollskuld har inte uppkommit trots pandemin och de nya sätt som tillsynen har tagit sig i uttryck.

Vid varje kontroll stäms uppgifter för riskklassning av med verksamhetsutövaren för att se om några förändringar i riskklassningen behöver göras. I december fattas beslut om erfarenhetsklassning. Bedömning för riskklassning förs enligt rutinerna i rutinhandboken.

För att varje typ av anläggning ska få de områden som är aktuella för den kontrollerade görs en 3 års plan där de olika områdena sprids ut över 3 år. Även de operativa målen från NKP tas med här. 3-årsplanen ligger i dokumentet med checklistor för olika anläggningar.

Kontrollrapporter

Mallarna till de kontrollrapporter som används har tagits fram av Stockholm stad och används i flera kommuner runt om i landet. Att använda en gemensam kontrollrapport stärker samsynen och ger ett enhetligt intryck för verksamhetsutövarna.

Åtgärder vid bristande efterlevnad

Vid avvikelser genomförs extra offentlig kontroll. Om avvikelsen kvarstår skrivs ett föreläggande eller beslut. Vid omfattande och allvarliga avvikelser ska beslut om förbud eller destruering fattas.

Vid mindre avvikelser kan uppföljning göras i samband med nästa offentliga kontroll. I sådana fall avsätts en viss tid i början på kontrollen för uppföljning och registreras i systemet som en egen kontroll. En gemensam kontrollrapport kan dock skrivas så länge det tydliggörs att det var två olika kontroller.

Projekt/Aktiviteter under 2021

Fokus föreslås ligga på de operativa målen (ordinarie kontroll av objekt) och trängselkontroll samt:

- Ursprungsmärkning butiker
- Revisionsprojekt krisberedskap SILK
- Kvällskontroller
- Revidering av livsmedelstaxan efter SKR:s mall (anpassa så att den kan användas för efterdebitering, med mera)

Uppföljning

Uppföljning av kontrollplanen görs under året tillsammans med miljöchefen för att se hur kontrollplanen följs. Dessa uppföljningar görs kvartalsvis i början av april, juli och oktober samt i slutet av året. Eventuella justeringar av planen görs vid behov.

Krisberedskap

I Danderyds kommun finns en övergripande krisledningsplan. I den beskrivs det generella arbetet samt vilket ansvar de olika myndighetspersonerna har. Varje förvaltning ska ha en krisberedskapsplan och varje enhet ska ha rutiner för att hantera kriser. I kommunen finns det alltid en tjänsteman i beredskap (TiB).

På livsmedel finns en rutin för hantering av utbrott samt en krishanteringsplan som innefattar både livsmedel och dricksvatten.

Öppenhet

Majoriteten av de handlingar och uppgifter som hanteras på förvaltningen är allmänna offentliga handlingar. Vid begäran om allmänna handlingar gäller offentlighetsprincipen. Dokument som begärs ut granskas enligt Offentlighets- och sekretesslagen innan utlämning sker. Uppgifter som omfattas av sekretess maskeras och lämnas inte ut.